

1.2.2018 - 31.12.20120

Very important
persons

=

Oppilaat, jotka
oppimisensa ja
koulunkäyntinsä
tueksi tarvitsevat
vaativaa erityistä
tukea.

[Jokainen lapsi ja nuori on VIP_piirosvideo](#)

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSYSTEMEN

Vaasa - Vasa, 30.9.2019, Scandic Vaasa, Rosteninkatu 6

Opiskeluhoito - Studerandevård

- 8.30** Aamukahvia ja ilmoittautuminen – Morgonkaffe och anmälan
- 9.00** Tervetuloa – Välkommen!
- Ajankohtaista VIP-kehittämistoiminnasta ja LAPE-muutosohjelmasta – aktuellt om VIP arbetet och LAPE - förändringsprogram**
muutosagentti Riku Niemistö, kunta-agentti Sari Välimaa, TYKS-alueen yhdyshenkilö Merja Koivisto ja Misa Möller, svenskspråkiga tjänster
- 10.00** Ammatillisen koulutuksen vaativan erityisen tuen kehittämissuostuun ehdotukset – Förslag av utvecklingsgruppen för kärvande
Päivi Norvapalo, VIP -työpari, Valteri
- 10.30** Pohjanmaan Paras koulu – hanke, Österbotten Den bästa Skola projekt
Kiti Lindén, projektansvarig, Jakobstad och Eva Åstrand PeM, utbildningsplanerare Åbo Akademi
- 11.00** Kurkistus Lastenpsykiatrian toimintaan – En insyn i barnpsykiatrins verksamhet
Kristiina Forsman, ylilääkäri - överläkare
- 12.00** Lounas - Lunch
- 13.00** Ryhmätyöskentelyä yhteisöllisestä oppilashuollosta – grupparbete om gemensam elevvård
- Kahvi / tee työskentelyn lomassa – Kaffe/te i samband med arbetet
- 14.15** Konsultaatio - konsultation
- 15.00** Loppuyhteenveto - Avslutning
Hyvää kotimatkaa – Trevlig hemresa!

VIP-verkosto

TAVOITTEET

MONIALAISEN YHTEISTYÖN KEHITTÄMINEN
TOIMINTAKULTTUURIN MUUTOKSET
OSAAMISEN VAHVISTAMINEN
YHTEISTYÖ OPETTAJANKOULUTUKSEN JA TUTKIMUKSEN KANSSA

Ohjausryhmä

Alueelliset verkostokehittäjät (n. 100 /alue)

HYKS

TYKS

TAYS

KYS

OYS

Alueelliset monialaiset ydinryhmät (n.15 henkilöä)

Teemaryhmät

Koulu-
käymättömät
oppilaat

Toiminta-
alueittain
järjestettävä
opetus

Sijoitetut
lapset

Opiskelu-
huollon
ohjausryhmä-
pilotointi

PALVELU-KARTOITUS
TJÄNSTEKARTLÄGGNING

TAVOITTEEMME –
VÅRT MÅL

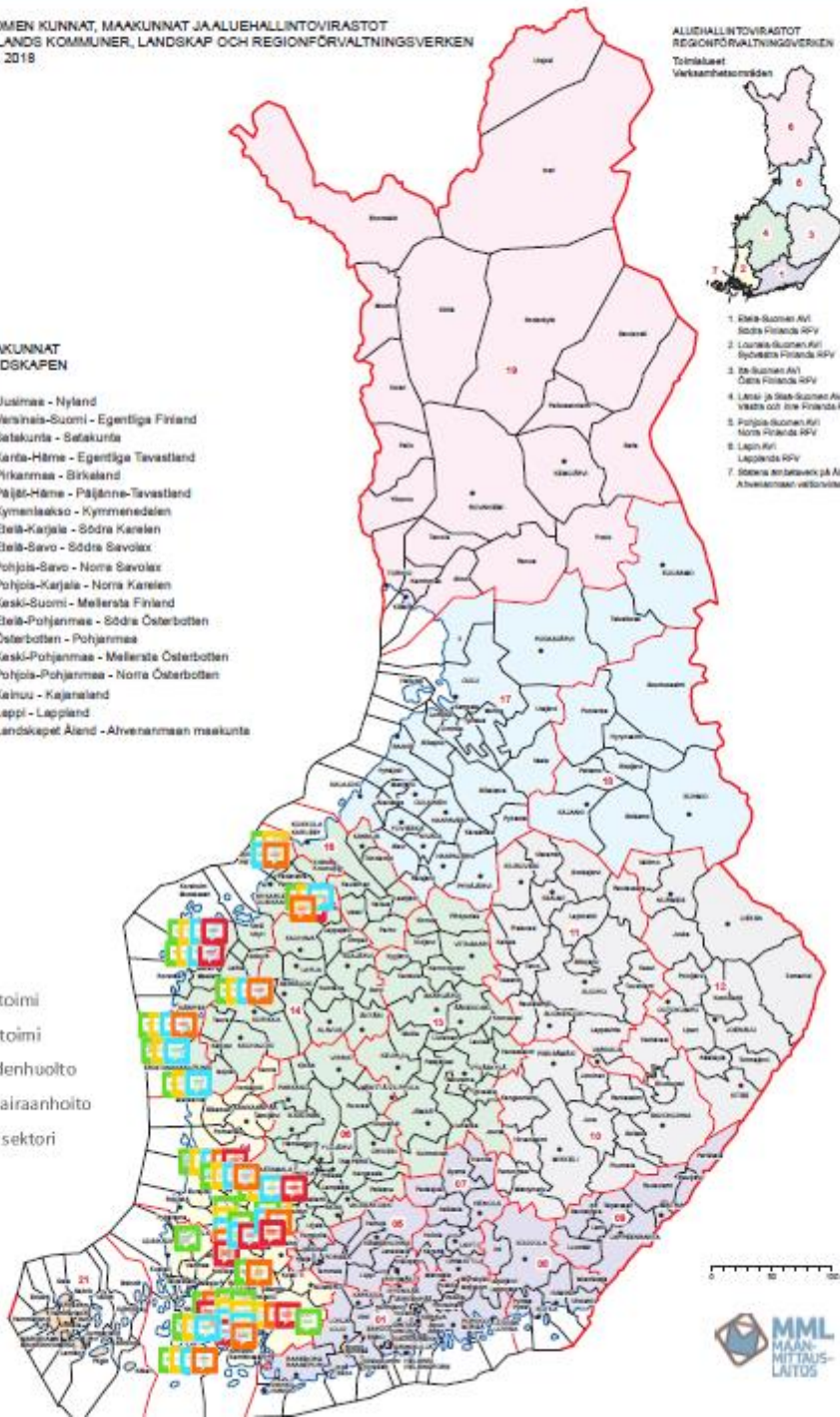

1. Keski-Suomen AVI
Södra Finland RPV
2. Lounais-Suomen AVI
Sydvästra Finland RPV
3. Etelä-Suomen AVI
Östra Finland RPV
4. Länsi- ja Sisä-Suomen AVI
Västra och Inre Finland RPV
5. Pohjois-Suomen AVI
Norra Finland RPV
6. Lappi AVI
Lappland RPV
7. Sääksmäki- ja Äänekoski
Åre och Åre kommuner

MAAKUNNAT
LANDSKAPEN

01. Uusimaa - Nyland
02. Varsinais-Suomi - Egentliga Finland
04. Setäkunta - Setakunta
05. Karli-Häme - Egentliga Tavastland
06. Pirkanmaa - Birkeland
07. Päijät-Häme - Päijänne-Tavastland
08. Kymenlaakso - Kymmenedalen
09. Etelä-Karjala - Södra Karelen
10. Etelä-Savo - Södra Savolax
11. Pohjois-Savo - Norra Savolax
12. Pohjois-Karjala - Norra Karelen
13. Keski-Suomi - Mellersta Finland
14. Etelä-Pohjanmaa - Södra Österbotten
15. Ostarbotten - Pohjanmaa
16. Keski-Pohjanmaa - Mellersta Österbotten
17. Pohjois-Pohjanmaa - Norra Österbotten
18. Kainuu - Kajanaland
19. Lappi - Lappland
21. Landskapet Åland - Ålännska landskapet

- Sivistystoimi
- Sosiaalitoimi
- Terveystoimi
- Erikoissairaanhoidon
- Kolmas sektori

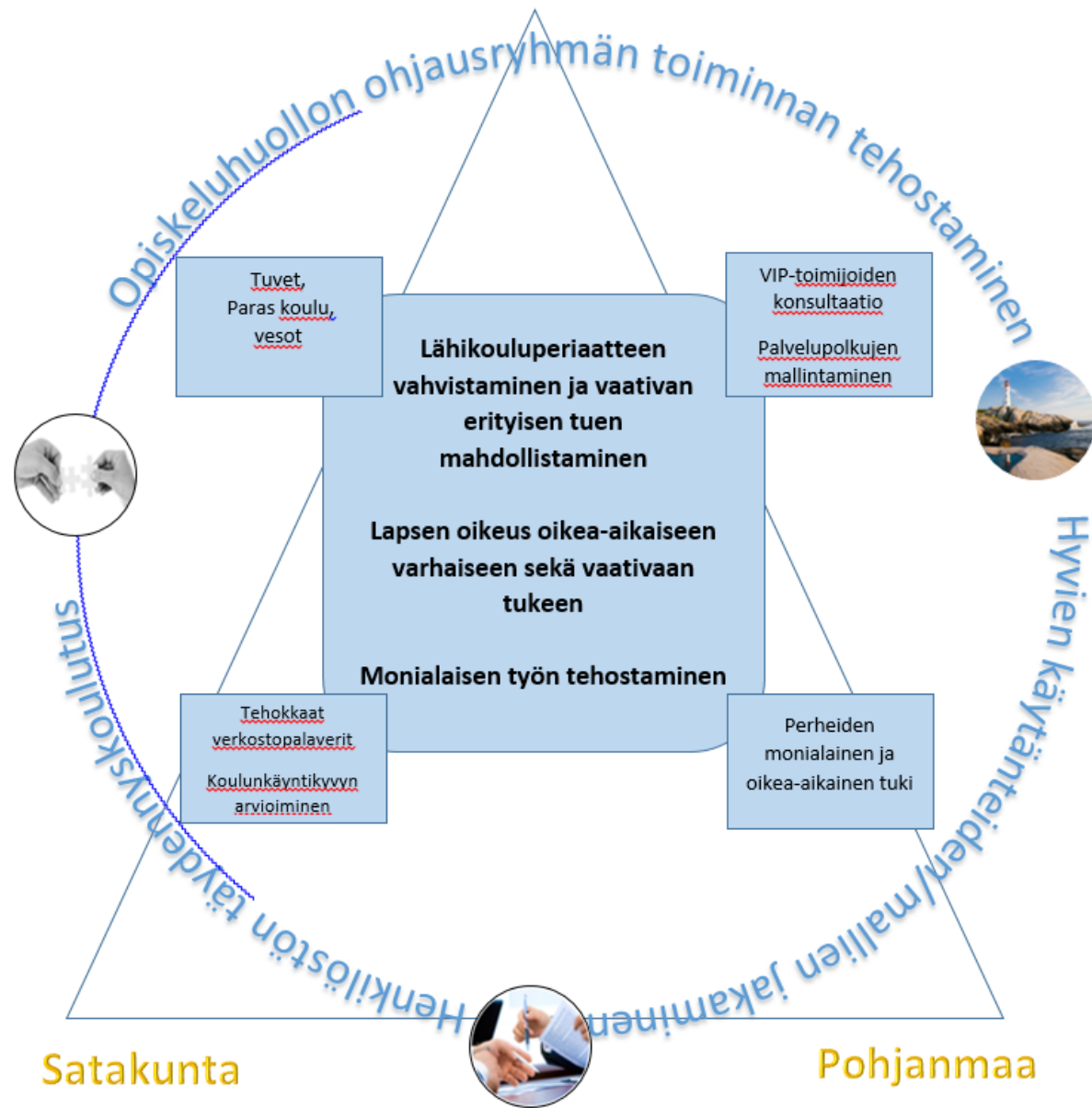

Palvelukartoituksen PDF-
versio tulee VIP-verkoston
sivuille.

Keräämme sinne myös muut
palvelukartoitukset, -polut ja
mallit.

Varsinais-Suomi

**VIP-
KEHITTÄMISTOIMINTA
SYKSYLLÄ 2019**

**UTVECKLINGSARBETE
HÖSTEN 2019**

Vaatutoimijat / VIP-verkoston palvelujen kansallinen kehittäminen / yhteys OT-keskuskehittämiseen

TUVET –tutkimus- ja kehittämishanke (op.koulutus, täyd.koul., tutkimus)

Opiskeluhuollon ohjausryhmäpilotointi

Täydennyskoulutukset

Täydennyskoulutukset

Tietoiskut

Teemaryhmät: Sijoitetut lapset ja nuoret, toiminta-alueittain järjestettävä opetus

Teemaryhmä: Koulua käymättömyys

VIP-suositukset/kannanotot

Kevät
2019

Syksy
2019

Kevät
2020

Syksy
2020

31.12
2020

Verkostotilaisuudet 2pv: mm.
opiskeluhuolto, monialaisuus

Verkostotilaisuudet 2pv: mm.
*konsultaatio, monialaisuus, perhe,
varhaiskasvatus*

Verkostotilaisuudet?

Vaatutoimijoiden alueellinen yhteistyö

Alueellinen kehittäminen ydinryhmän suunnittelemana, johtamana ja koordinoimana (mm. kerätyn tiedon hyödyntäminen)

Alueellisten ja kansallisten LAPE-tulosten hyödyntäminen, LAPE-akatemit

Kansallinen kehittäminen

Alueellinen kehittäminen

Syksy
2019

Kevät
2020

Syksy
2020

OPISKELUHUOLLON TUKEMINEN

- 1. Opiskeluhuollon operatiiviset toimijat**
2. Opiskeluhuollon ohjausryhmät kunnittain (valmistelussa Pilotti)

***VAATUTOIMIJOIDEN YHTEISTYÖSSÄ
JÄRJESTÄMÄ VAATIVA ERITYINEN TUKI**

JA

**YHTEISTYÖ ALUEELLISTEN TOIMIJOIDEN
KANSSA**

***Vaatutoimijat=**

Elmeri-koulut, Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri,
Sairaalaopetus ja Valtion koulukodit

Elmeri-koulut: Mylly-Antin koulu, Turku

Sairaalaopetus:

Vaasan sairaalaopetus,

Tiilimäen koulu Pori,

Kiinamyllyn koulu Turku

Valtion koulukodit:

Lagmansgården Pedersöre

Ei Oppimis- ja ohjauskeskus Valterin toimipistettä

Ensimmäinen käynnistävä
kokoontuminen 24.10
Tampereella.

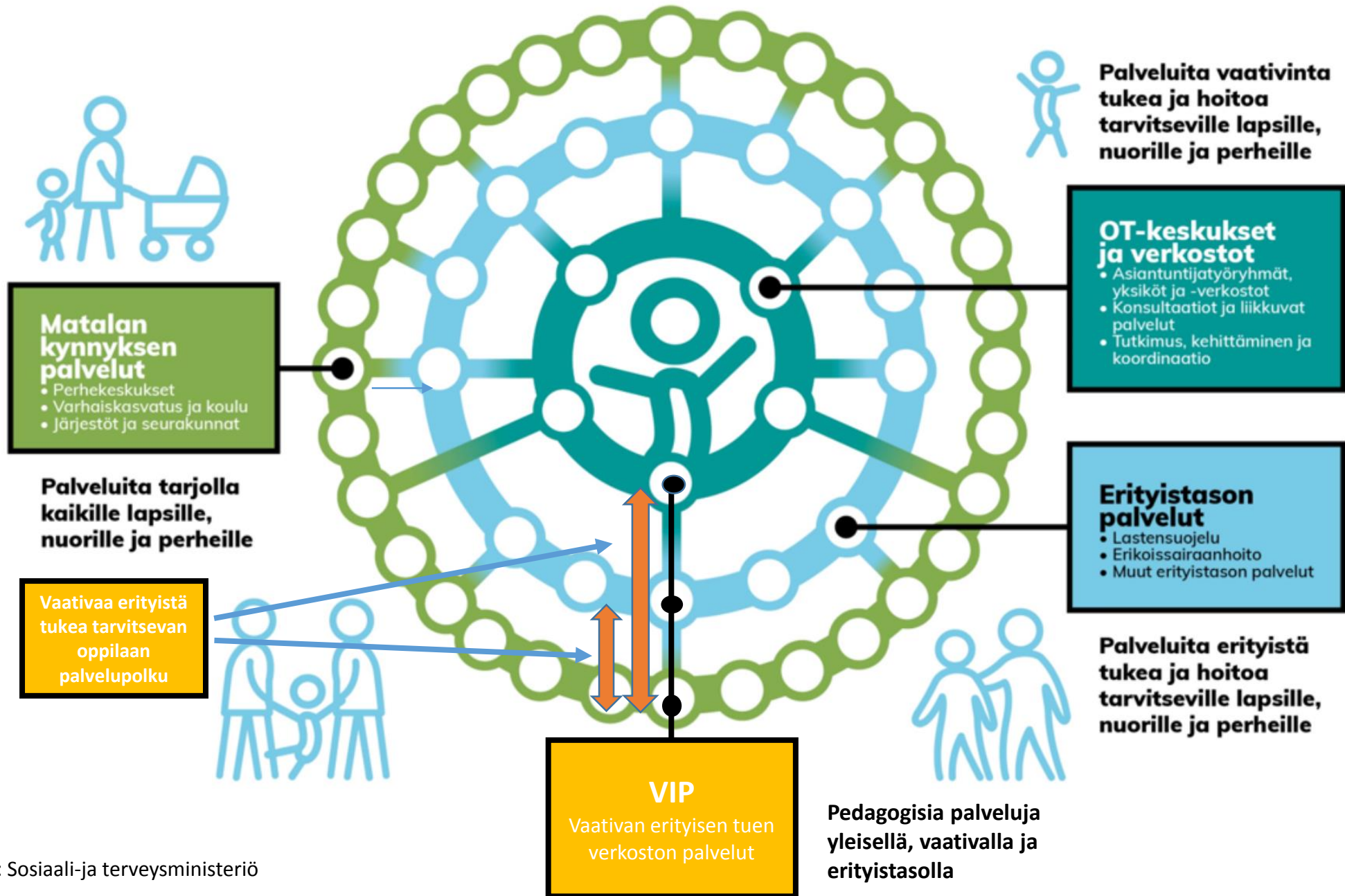
TYKS erva
877 484
asukasta
3 maakuntaa
59 kuntaa

TYKS erva

- Första träffen för svenskspråkiga anordnare av skolgång för elever med krävande särskilt stöd
 - Alla anordnare i Svenskfinland träffas på Utbildningsstyrelsen den 11.10.19
 - Målet att kartlägga vilka tjänster finns på svenska;
 - Sjukhusundervisning
 - Undervisning enligt verksamhetsområden
 - Skolhem
 - Valteris svenska tjänster

TEEMARYHMÄT

JÄSENET JA YKSI NOSTO TOIMINNASTA

Koulua käymättömät/koulupoissaolot – teemaryhmä Hemmasittare/skolfrånvaro- temagrupp

Asiantuntijaryhmä suunnittelee ja koordinoi teemaan liittyvää toimintaa kansallisesti.
Kehittämistyö tehdään ministeriön asettaman ohjausryhmän päättämien VIP-verkoston tavoitteiden mukaisesti.

Valintaperustelu	Nimi	Titteli	Taustaorganisaatio
1. Sairaalaopetus	<i>Paakkari Pia</i>	virka-apulaisrehtori	Sophie Mannerheimin koulu, Hki
2. Sosiaalitoimi	<i>Raivio Marketta</i>	johtava sosiaalityöntekijä	Pori /Satakunnan lastensuojelun kehittämissyksikkö
3. Erikoissairaanhoido	<i>Ranta Klaus</i>	linjajohtaja	Hyks nuorisopsykiatria
4. Sivistystoimi	<i>Sergejeff Johanna</i>	projektipäällikkö, ohjaava opettaja	Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri
5. LAPE-tausta	<i>Söderek Christine</i>	LAPE/Undervisningsråd	Kauniainen/ Opetushallitus
6. Tutkimus	<i>Virtanen Tuomo</i>	tutkija	Jyväskylän yliopisto / Stavangerin yliopisto
7., 8., 9. VIP-verkosto	<i>Koivula Pirjo</i>	opetusneuvos	Opetushallitus
	<i>Ojala Terhi</i>	hanke- ja koulutusnäällikkö	Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri
	<i>Pihkala Jussi</i>	opetusneuvos	Opetus- ja kulttuuriministeriö

TERVEISIÄ KOULUA KÄYMÄTTÖMIEN TEEMARYHMÄSTÄ

Ryhmän toiminnan painopisteet

1. Tutkimus
2. Koulutus
3. Kansalliset suositukset: -tutkimuksen koordinointi.
 - Perustetaan **monialainen tutkijakollegio-koulutus** vuosittaisten kokoontumisajojen merkeissä sekä mahdollisesti myöhemmin interventiokoulutus
 - Ohjataan kuntien **hanketyötä** OPH:n johdolla
 - Tehdään **kansalliset suositukset varhaisesta puuttumisesta** yms. kouluille ja opiskeluhuoltoon
 - jalkautetaan **konkreettisia toimenpiteitä** ja tutkimukseen perustuvaa **tietoa** sekä **interventioita**.

KOULUNKÄYNTIKYVYN ARVIOINTILOMAKE

- Halutaan kehitellä arjessa riittävän helposti täytettävä lomake, jolla arvioida oppilaan koulunkäyntikykyä
- Lomakkeella **seulotaan** ne oppilaat, joiden koulunkäyntikyky on vaarassa → **kuvataan** oppilaan toimintakyky → **aloitetaan monialaisen asiantuntijaryhmän työskentely** oppilaan tukemiseksi (selvitetään koulunkäyntikykyä heikentävät ja tukevat tekijät, kartoitetaan annetut tukitoimet ja niiden vaikuttavuus, selvitetään puuttuvat tukitoimet, vastuutetaan toimijat monialaisesti, sovitaan seuranta jne.)
- Työskentelyssä huomioidaan **oppilaan ja huoltajien osallisuus** sekä **oppilaan vahvuudet / suojaavat tekijät**
- Työryhmä työittää parhaillaan lomaketta. Työryhmän asiantuntijajäsenenä on lastenpsykiatri Anita Puustjärvi (KYS). Tavoite saada lomake käyttöön tämän lukuvuoden aikana.

Toiminta-alueittain järjestettävä opetus –teemaryhmä

Anordnande av undervisning enligt verksamhetsområden - temagrupp

Asiantuntijaryhmä suunnittelee ja koordinoi teemaan liittyvää toimintaa kansallisesti. Kehittämistyö tehdään ministeriön asettaman ohjausryhmän päättämien VIP-verkoston tavoitteiden mukaisesti.			
Valintaperustelu	Nimi	Titteli	Taustaorganisaatio
1. Erikoissairaanhoito	<i>Hannu Heiskala</i>	lastenneurologi, linjajohtaja	HUS
2. Opetustoimi; normisto-osaaminen	<i>Päivi Lång</i>	ohjaava opettaja	Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri
3. Tutkimus	<i>Aino Äikäs</i>	yliopistonlehtori	Itä-Suomen yliopisto
4. Opetustoimi; kenttäkokemus+tutkimusorientaatio	<i>Lauri Rätty</i>	erityisluokanopettaja	Jyväskylän kaupunki
5. Sosiaalitoimi	<i>Maarit Varvikko</i>	sosiaalityöntekijä	Helsingin kaupunki
6. Elmeri-koulujen edustaja	<i>Maarit Lasanen</i>	rehtori	Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä, Myllärin koulu, Rovaniemi
7. Sosiaalitoimi; kehitysvammapoliklinikka	<i>Suvi Kivimäki</i>	psykologi	Helsingin kaupunki
8. Tutkimus HY	<i>Irene Rämä</i>	tutkijatohtori	Helsingin yliopisto
9, 10, 11 VIP-verkosto	<i>Pirjo Koivula</i>	opetusneuvos	Opetushallitus
	<i>Jussi Pihkala</i>	opetusneuvos	Opetus- ja kulttuuriministeriö
	<i>Terhi Ojala</i>	hanke- ja koulutuspäällikkö	Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri

TERVEISIÄ TOIMINTA-ALUEITTAIN JÄRJESTETTÄVÄN OPETUKSEN TEEMARYHMÄSTÄ

- toiminta-alueittaista opetusta on kunnissa vähän → tarvitaan valtakunnallista opetuksen kehittämistä ja ohjeistuksia opetuksen järjestämisestä
- toiminta-alueittaisesta opetuksesta on tullut ja tulossa tutkimuksia → Teemaryhmän suunnittelun ja toiminnan lähtökohtana on tutkimusperusteisuus.

Temaattisen ryhmän tehtäväalueet ja selkiytettäviä kysymyksiä:

- *kuka kuuluu toiminta-alueittaiseen opetukseen?*
 - *kuntoutuksen ja opetuksen yhteistyö*
 - *huoltajien rooli ja osallisuus*
 - *inklusiivisuus ja sen toteutuminen toiminta-alueittaisessa opetuksessa*
 - *tavoitteiden asettaminen ja arviointi toiminta-alueittaisessa opetuksessa*
- **Tavoitteena on julkaista suosituksia ja kirjallisia ohjeistuksia toiminta-alueittaisesta opetuksesta huoltajille, opettajille, ammattilaisille ja opetuksen järjestäjille - Målet är att publicera rekommendationer, skriftliga instruktioner om studerande enligt verksamhetsområde; till föräldrar, lärare, professionella och undervisningsanordnare.**

Sijoitetut lapset – teemaryhmä

Placerade barn - temagrupp

Asiantuntijaryhmä suunnittelee ja koordinoi teemaan liittyvää toimintaa kansallisesti.

Kehittämistyö tehdään ministeriön asettaman ohjausryhmän päättämien VIP-verkoston tavoitteiden mukaisesti.

Valintaperustelu	Nimi	Titteli	Taustaorganisaatio
1. Erikoissairaanhoito	<i>Mia Tapiola</i>	lastenpsykiatri	Kymenlaakson sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymä Carea Kuopio
2. Sosiaalitoimi (lastensuojelu)	<i>Laura Nyssönen</i>	lastensuojelun sosiaalityöntekijä	Tilalle Katariina Korhonen
3. Tutkimus	<i>Tarja Heino</i>	tutkimusprofessori	Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
4. Opetustoimi	<i>Sari Granroth-Nalkki</i>	ohjaava opettaja	Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri
5. Opetustoimi: erityisen vaativat tilanteet	<i>Tiina Korpela-Liimatainen</i>	johtava rehtori	Valtion koulukodit
6. Kokemusasiantuntijuus	<i>Helena Inkinen</i>	asiantuntija	Pesäpuu ry
7. Kunnat	<i>Aila Puustinen-Korhonen</i>	erityisasiantuntija	Suomen Kuntaliitto
8, 9, 10 VIP-verkosto	<i>Pirjo Koivula</i>	opetusneuvos	Opetushallitus
	<i>Jussi Pihkala</i>	opetusneuvos	Opetus- ja kulttuuriministeriö
	<i>Terhi Ojala</i>	hanke- ja koulutuspäällikkö	Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri

TERVEISIÄ SJOITETUT LAPSET TEEMARYHMÄSTÄ

Tavoitteita:

- Selvitetään sijoitettujen lasten opetuksen järjestämisen **lainsäädännön peruspilarit** ja selkiytetään **eri hallinnonalan ammattilaisten vastuut ja työnjako**
 - Kodin ulkopuolelle sijoitetun lapsen koulunkäynnin tulee olla tasa-arvoisesti järjestetty, vakaata ja ennakoitua. Sijoituksista sovittaessa pitäisi sopia samaan aikaan koulunkäynnin järjestelyistä.
- Varmistetaan **hyvä (monialainen) tiedonsiirto** lapsen tai nuoren tuen järjestämiseksi
- Teemaryhmän toimintaa tukee myös MindMe –koulu kuuluu kaikille – koulutusprosessi.
 - Ilmainen seminaari Jyväskylässä 26.11.2019. <https://pesapuu.fi/toiminta/koulun-ja-lastensuojelun-yhteistyö/mindme-koulu-kuuluu-kaikille/>

Opiskeluhuollon ohjausryhmäpilotoinnin; suunnittelu- ja seurantaryhmä:

Elevvårdens styrgruppspiloting; planerings- och uppföljningsgrupp:

Opiskeluhuollon ohjausryhmä suunnittelee ohjausryhmäpilointikonaisuuden sekä osallistuu sen toteutukseen ja arviointiin

Valintaperustelu	Nimi	Titteli	Taustaorganisaatio
1. Opiskeluhuollon kehittämiskokemus	<i>Eija Kinnunen</i>	palvelupäällikkö, psykologi	Lahden kaupunki
2. Kuntoutus	<i>Tero Makkonen</i>	kuntoutuksen päällikkö, psykologi	Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri
3. Kuraattorikokemus kunnassa	<i>Mari Satosaari</i>	koulukuraattori	Jyväskylän kaupunki
4. Terveysthuolto	<i>Marke Hietanen-Peltola</i>	koululääkäri	Terveysten ja hyvinvoinnin laitos
5. Opetustoimi_ hallinto	<i>Kristiina Laitinen</i>	opetusneuvos, psykologi	Opetushallitus
6. Opetustoimi_ valvonta	<i>Esko Lukkarinen</i>	johtaja	Aluehallintovirasto
7. Opetustoimi_ käytäntö_ hallinto	<i>Matti Hursti</i>	sivistysjohtaja	Ylöjärven kaupunki
8. Kuntaliitto	<i>Mari Sjöström</i>	erityisasiantuntija	Kuntaliitto
9. Sosiaalitoimen johto			
10.,11, 12. VIP-verkosto	<i>Pirjo Koivula</i>	opetusneuvos	Opetushallitus
	<i>Jussi Pihkala</i>	opetusneuvos	Opetus- ja kulttuuriministeriö
	<i>Terhi Ojala</i>	hanke- ja koulutus-päällikkö	Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri

TERVEISIÄ OPIKSELUHUOLLON TEEMARYHMÄSTÄ

Tavoitteet mm.

- tehdään **tietoisku/videoklippejä** mm. normistotaustasta
- kootaan toimivia ohjausryhmätyöskentelyn **käytänteitä.**
- suunnitellaan ja toteutetaan **prosessikoulutus** valituille kunnille/ohjausryhmille. Laaditaan tästä **mallinnus**, joka on jatkossa muiden kuntien hyödynnettävissä

AMMATILLISEN KOULUTUKSEN VAATIVAN ERITYISEN TUEN KEHITTÄMISRYHMÄN ENDOTUKSET

KEHITTÄMISRYHMÄN LOPPURAPORTTI,
OKM:N JULKAISUJA 2019:23, 29.5.2019

[Loppuraportti](#)

KEHITTÄMISRYHMÄN TEHTÄVÄ OLI

- selvittää koulutuspolkujen toteutumista
- tehdä ehdotuksia koulutuksen kehittämiseksi
- vahvistaa opiskelijoiden kanssa toimivien tahojen välistä yhteistyötä
- edistää vaativan erityisen tuen toteuttamista

TAUSTA

- Ammatillisen koulutuksen uudistunut lainsäädäntö tuli voimaan 1.1.2018 (531/2017)
- Eduskunta edellytti lakia hyväksyessään, että OKM valmistelee selvityksen vaativaa erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden koulutuspolkujen eheydestä ja koulutusmahdollisuuksista

AMMATILLISEN KOULUTUKSEN VAATIVAAN ERITYISEEN TUKEEN OVAT OIKEUTETTUJA

- Opiskelija, jolla on vaikeita oppimisvaikeuksia
- Opiskelija, jolla on vaikea vamma tai sairaus
- Näiden vuoksi opiskelija tarvitsee yksilöllistä, laaja-alaista ja monipuolista erityistä tukea
- Lisäksi opiskelija, jonka moniammatillisen ja monialaisen palvelun tarve on merkittävä esim. lastensuojelun piiriin kuuluva nuori, voi myös olla oikeutettu vaatimaan erityiseen tukeen
- Opiskelijan tarpeet edellyttävät yksilöllisten opintopolkujen rakentamista, yksilöllisiä pedagogisia ratkaisuja sekä erityisiä opetus- ja opiskelujärjestelyjä

PALJONKO VAATIVANA ERITYISENÄ TUKENA OPIKSELEE?

- OKM:n rahoitusraportin mukaan syksyllä 2017 vaativana erityisenä tukena opiskeli tutkinnoissa ja koulutuksissa 4700 opiskelijaa, joista:
 - 3100 tutkintokoulutuksessa
 - 1600 valmentavissa koulutuksissa, joista 600 ammatilliseen koulutukseen valmentavassa ja 1000 työhön ja itsenäiseen elämään valmentavassa
 - Vaativaa erityistä tukea tarvitsi 1,2% ja erityistä tukea 8,5 % kaikista ammatillisen koulutuksen opiskelijoista
 - V. 2017 erityistä tukea tarvitsevista 86% opiskeli samoissa ryhmissä muiden kanssa ammatillisissa opinnoissa
- OKM:n selvitys 2016 vaikeimmin vammaisten erityisopetuksen tarpeesta ja saatavuudesta ammatillisessa koulutuksessa:
 - 350 peruskoulunsa päättävää vaikeimmin vammaista oppilasta
 - Koulutusmääriä ei lisätty, pidetty riittävinä

ENSISIJAINEN PERUSTE VAATIVALLE ERITYISELLE TUELLE AMMATILISSISSA OPPILAITOKSISSA?

- Ammatillisten erityisoppilaitosten tilasto v.2017 (ensisijainen peruste vaativalle tuelle):
 - 33% lievä kehityksen viivästymä
 - 14% vaikeat kehityksen viivästymät ja keskivaikea sekä vaikea kehitysvamma
 - 15% psyykkiset pitkäaikaissairaudet
 - 13% hahmottamisen, tarkkaavuuden ja hahmottamisen pulmat
 - 9% kielellisiä pulmia
 - 9% autismikirjon häiriö
 - 3% vuorovaikutuksen ja käyttäytymisen häiriö
 - 1% fyysiset pitkäaikaissairaudet sekä liikkumisen ja motoristen toimintojen häiriöitä
 - 0,4% kuulovamma
 - 2,6 % muut

KETKÄ JÄRJESTÄVÄT AMMATILLISELLE OPISKELIJALLE VAATIVAA ERITYISTÄ TUKEA JÄRJESTÄMISLUVAN MUKAAN?

Ammatilliset erityisoppilaitokset 5 kpl

- Ammattiopisto Live
- Ammattiopisto Luovi
- Ammattiopisto Spesia oy
- Kiipulan ammattiopisto
- Aitoon Emäntäkoulu oy
- Neljällä ensimmäisellä kehittämis-ohjaus- ja tukitehtävä tukea muita ammatillisen koulutuksen järjestäjiä

Rajattu tehtävä ammatillisilla oppilaitoksilla 6 kpl

- Suomen Diakoniaopisto oy
- Optima Samkommun
- Savon ammattiopisto
- JEDU (Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä)
- Lapin koulutuskeskus REDU
- Koulutuskeskus Salpaus

KEHITTÄMISEHDOTUS 1.

TEHOSTETAAN OHJAUSTA JA MONIAMMATILLISTA YHTEISTYÖTÄ

- Koulutuksen järjestäjät tehostavat yhteistyötä nivelvaiheen toimijoiden kanssa sekä jatkuvan haun käytänteitä
- OKM ja OPH käynnistävät hankkeen ohjauksen ja jatko-opintoihin siirtymisen tuen yhteisten toimintamallien kehittämiseksi

KEHITTÄMISEHDOTUS 2.

SELKEYTETÄÄN VALMENTAVIEN KOULUTUSTEN TAVOITTEITA

- Koulutuksen järjestäjät selkeyttävät opiskelijavalinnoissaan valmentavien koulutusten kohderyhmää koulutusten perusteiden ja opiskelijoiden jatkosuunnitelman mukaisesti.
- Koulutuksen järjestäjät kehittävät edelleen opiskelijoiden mahdollisuuksia suorittaa tutkinnon osia ja tutkinnon osia pienempiä kokonaisuuksia osana valmentavaa koulutusta.

KEHITTÄMISEHDOTUS 3.

TEHDÄÄN NÄKYVÄKSI TUTKINNON OSIA PIENEMPIEN KOKONAISUUKSIEN MUKAINEN OSAAMINEN

- Koulutuksen järjestäjät arvioivat piloteissa kehitettävien mallien ja osaamismerkkien käyttömahdollisuuksia
- OPH kehittää tutkinnon perusteita niin, että tutkinnon osia pienempien kokonaisuuksien todentaminen on mahdollista

KEHITTÄMISEHDOTUS 4.

LUODAAN TOIMINTAMALLI JA PERUSTETAAN ALUEELLISET VERKOSTOT USEIDEN SAMANAIKAISTEN TUKITARPEIDEN KOORDINOINTIIN

- OKM asettaa työryhmän, jonka tehtävänä on luoda yhteistyömalli tukitarpeiden koordinointiin.
- AMEO-verkosto (=ammattillisten erityisoppilaitosten verkosto) koordinoi alueellista yhteistyötä moniammatillisen opiskelun tuen koordinoimiseksi.

KEHITTÄMISEHDOTUS 5.

KEHITETÄÄN OPISKELIJAN OPISKELUKYVYN ARVIOINTIA JA SEN MENETTELYITÄ

- OKM:n asettama työryhmä (kehittämisehdotus 4) pohtii, miten opiskelukyvyn sekä tarvittavien tuki- ja kuntoutusmuotojen arviointia tulisi kehittää.
- Työryhmän ehdotusten pohjalta käynnistetään pilotteja, joiden avulla kehitetään opiskelukykyisyyden arviointimenetelmiä ja –prosessia.

KEHITTÄMISEHDOTUS 6.

TEHOSTETAAN TYÖLLISTYMISTÄ TUKEVIA TOIMIA

- Koulutuksen järjestäjät jatkavat yhteistyön kehittämistä opiskelijan työllistymiseen liittyvien tahojen kanssa.
- Koulutuksen järjestäjät kehittävät urasuunnittelua ja urasuunnittelutaitoja.

KEHITTÄMISEHDOTUS 7.

KEHITETÄÄN OPETTAJIEN JA MUUN OPETUSHENKILÖSTÖN OSAAMISTA

- AOKK:t huolehtivat, että ammatillisilla erityisopettajilla on valmistuessaan osaamista toimia ammatillisina erityisopettajina myös vaativan erityisen tuen oppilaitoksissa.
- AOKK:t ja AMEO-verkosto huolehtii erityispedagogisesta täydennyskoulutustarjonnasta.
- Tehostetaan järjestöjen ja kokemusasiantuntijoiden osaamisen käyttöä osana opetushenkilöstön koulutusta.

KEHITTÄMISEHDOTUS 8. **LISÄTÄÄN TUTKIMUSTIETOA** **OPISKELIJOIDEN OPISKELUPOLUISTA**

- OKM käynnistää tutkimushankkeen liittyen vaativaan tukeen ammatillisessa koulutuksessa.

**TAVOITTEISTA
TOIMINTAAN!**

**FRÅN MÅL TILL
VERKSAMHET!**

**RYHMÄTYÖSKENTELY -
GRUPPARBETE**

YHTEISÖLLINEN OPPILASHUOLTO

**1. Tutustukaa ryhmässä
ryhmätyötä virittävään
materiaaliin.**

**2. Tehkää ratkaisunuoli
yhteisöllisen
opiskeluhuollon
kehittämisestä.**

1. Miten yhteisöllistä opiskeluhoitoa tulisi kehittää koulussa/kunnassa/maakunnassa?

2. Laatikaa yhdessä kehittämiskysymys

Miten voimme edistää...

3. Pohtikaa yhdessä erilaisia luovia tapoja yhteisöllisen oppilashuollon kehittämiseksi

4. Mitä kannattaisi kokeilla? Kuinka sen onnistumista arvioitaisiin?

5. Miten Koulu/Kunta/ Maakunta saataisiin yhteisesti sitoutumaan muutokseen?

GEMENSAM ELEVVÅRD

**1. BEKANTA ER TILLSAMMANS I
GRUPPEN MED MATERIALET.**

**2. FYLL I LÖSNINGSPILEN FÖR
UTVECKLING AV DEN GEMENSAMMA
ELEVVÅRDEN.**

1. Hur borde den gemensamma elevvårdn utvecklas i skolan/kommunen/landskapet?

2. Formulera tillsammans en utvecklingsfråga

Hur kan vi förbättra ...

3. Fundera tillsammans på olika kreativa sätt att utveckla den gemensamma elevvården

4. Vad skulle det löna sig att prova på? Hur skulle man utvärdera om det lyckats?

5. Hur kan man få Skola/Kommun/Landskap att tillsammans binda sig till förändringen?

1.

2.

3.

4.

5.

KONSULTAATIO

1. Millaista konsultaatiota

a) Koulussasi

b) Kunnassasi

c) Pohjanmaalla

**on saatavilla vaativan
erityisen tuen kysymyksissä?**

**2. Miten konsultaatiota tulisi
kehittää?**

	Koulussa	Kunnassa	Maakunnassa
Millaista vaativan erityisen tuen konsultaatiota on saatavilla			
Miten vaativan erityisen tuen konsultaatiota tulisi kehittää			

KONSULTATION

1. HURUDAN KONSULTATION

- a) I SKOLAN
- b) I KOMMUNEN
- c) I ÖSTERBOTTEN

FINNS DET ATT FÅS I FRÅGOR SOM
GÄLLER KRÄVANDE SÄRSKILT STÖD?

2. HUR BORDE KONSULTATIONEN UTVECKLAS?

	I skolan	I kommunen	I landskapet
Hurudan konsultation för krävande särskilt stöd finns att fås?			
Hur borde man utveckla stödet kring krävande särskilt stöd?			

LOPPUYHTEENVETO

SAMMANFATTNING